

ماجهری : احمد ناج الدين
ويعقوب كمال

آبونه بدلی

ك عثمانیه ایچون
سنه لکی ۵۰ غروش
آتی آیلغی ۲۵ غروش :

روسیه ایچون سنه لکی
۶ آتی آیلغی ۳ روبله
سائر ممالک اجنبیه
سنه لکی ۱۲ آتی آیلغی
۶ فرانقدر .

واعتصموا بحبل الله جميعا ولا تفرقوا . . .

تعلیم اسلامیه

وجعلناکم شعوبا وقبائل لتعارفوا . . .

دینی سیاسی تاریخی فلسفی و احوال عالم اسلامیه باصت لطفه اور مجلد در
تاریخ تأسس ۳۲۸ مولد النبی

مدیر مسئولی
عنان جودی

محل اداره :
استانبول : بایزید
چادر جیلده

اخطار مخصوص :
عالم اسلام و اسلامیه
عائد مقالات و آثار
مع المنویسه درج
اولنه جقدر .

نسخه سی ۴۰ باره

بزم بابائے مردن قلمش بر سوزدر : « خستہ لونی کیزلین
اؤلر بورجی کیزلین بولار » دیرلر . خستہ لغمزی کیزلہ میلم .

ع . ا .

انگلترہ ، آلمانیا و عالم اسلام مقالہ سی

منابع تیلہ

آ . ی . بک

مسلمانانک مصاب اولدقلری درد ، تندی و تردی نیک
رنج ایلہ یورکی لک زیاده یاقیلا نلردن بریدم . اسلامیتہ
و اسلامارہ معطوف ہر اثر ، ہر تشبہ ، ہر جہتلہ ، صورت
مخصوصہ نہ نظر دقت و اعتنائی جاب ایدیوردی . ایپی و قندبری
نشر اولقندہ اولان « صراط مستقیم » ی ہوجیثیلہ تعقیب
ایتمکدہ ایدم . اعتراف ایتملیم کہ آنجق شو صولک زمانلردہ
یواش یواش مکملیت مفکورہ بہ تقریبہ باشلادی . احمد بک آغا
نفک « تورکیادہ مہاجرت » و آ . ی . بک « انگلترہ ،
آلمانیا و عالم اسلام » مقالہ لری امید ایدیان اوکال منکورک
لک باہر بشائری تشکیل ایدیور . معافیہ آ . ی . بک
بعض نقطہ لردہ متحد الفکر اولماذ بقمی و اجتہادجہ ہو
نقطہ لردہ اجتہادندہ محطی عد ایدہ جگمی اعتراف ایدرم .
فقط لکل مجتہد نصیب . آ . ی . بک دیورک « آلمانلر
مسلمانلری کنڈیارینہ مساوی عد ایدوب اوکا کورہ معاملہ
ایدلر . مسلمانانک ہر دورلو حقوق طبعیہ لری تسلیم
و تصدیقہ تردد ایتمزلر . برفرانمز ویا انکیزک حر و مستقل
باشامایہ بقدر حق وارسہ بر مسلمانک دہ او قدر حق واردر
دیرلر . دول اسلامیہ نک استقلال و تمامیت ملکیہ لری نہ کنند
باری تعرض ایتمدیکدن باشقہ اقتضاسندہ مدافعیہ بیلہ قیام
ایدلر

بن دیورم و اجتہادجہ حقیقت شودرکہ اوزی سوزی
برانکیزک تندو درشت معاملہ سبیلہ آلمانک خدعہ اثر ،
نقابلی ظاہر آ لین معاملہ سی آرہ سندہ نتیجہ وغایہ اعتباریلہ
هیچ بر فرق یوقدر . ہر ایکسندک دہ مقصد نہائیسی جاہل
و ضعیف اقوامی استخدا مدر ، صویع اقدر ، آلمانانک مسلمانلری

عالم پناہ افندمز ، خلیفہ رسول سید المرسلین حضرت نلر نیک
تشریف شاہانہ لرنده ، مرور کاغذہ بولنن خالق عظیم
غفر ، پادشاہ افندمزی کورمکلہ قربرالعین اولدقلری صرہ دہ
(مستجاب الدعوات) بردقہ دہ ، پادشاہم چوق باشا
دعاشنی عیوقہ چقارہ جقلری یردہ تصدیق : ال چارعیق ایلہ
استحسان ایدیورلر . یاہو انصاف ایدیکز ! زردہ
بولنیورسکز ، بوذات پاکی تبارو صحہ سندہ می کوردکز ؟
بولنر ہیچ بر وقت استحسان اولنور شیلردن دکلدر ،
ہم پادشاہ لردہ لایقہ دکلدر . ہم آورو پادہ بوتعارف یوقدر .
اہل اسلام ایچون پادشاہی کوردکدہ سلام و یرمہ لی دعا
ایتملی لایق اولاندہ بودر . فقط بز علی العمیا کیدیورز ،
هیچ اورلری فکر ایتماز ، بیلمام ہی بویلہ اعمی کیدہ جک .
می بز . ہرجہ بوذر او قدر مسائل مہمہ بن دکلدر . مولا
بصیرت کوزلرمزی آچسون : علی العمیا تقلیددن بز
تخلیص ایلسون . بز قطعاً بیلمہ لی بز ہومات غایت بیوک
اصلاحاتہ محتاجدر ، تقلیددن قورتلدقچہ اصلاحات اولہ مز .
اگر مطلب جدی بر اصلاح ایسہ ، صلاح امتہ چالشمہ لی ،
الک مہاک خستہ لقلر زردہ ایسہ آنلاری کوکندن قالدیرمہ لی .
مہم بر مرکزیمز عدلیہ مزدر ، عدلیہ مز ایسہ کوکندن
اصلاحہ محتاجدر ، عدالت مسئلہ سی حیات مسئلہ سیدر ،
حکومتک حیاتی آنجق عدالت ایلہ باقی اولہ بیلور . عدلیہ دہ
ضروری بر مسئلہ وار ایسہ حاکم صالح مسئلہ سیدر ، اگر
حاکم صالح اصولی تطبیق اولنورسہ ، یالکز عدلیہ مزہ
دکل ، مالیہ مزہ دخی بیوکہ منفعتی اولہ جنی شہیدن عازیدر .
بز بورالری قارئین کرامہ فیما بعد مفصل صورتدہ عرض
ایتمک فکر نہ بز ، فقط شیمدیک بوقدرلہ اکتفا ایدہ دک ،
او قوجباریمزک دقتہ ، کمال احتیاطلہ تلقیاری نہ ہر حالہ
اعتماد بر کالدر . بزم فکر مزہ کورہ اصلاح اساسی
قصوری اعتراف ایتمکہ اولور ، شو حالہ نواقصمزی
اعتراف ایتمہ لیز . ہر قابودن تقصیراتک تعدادہ آہستہ
آہستہ باشلانمہ لی ، البتہ بورادہ برنجی قابوعالما قابوسی باب
مشہخنددر . اگر کندبسی بر آن اول تقصیراتی تعداد
ایتمزسہ ، خارجدن ہر ہر تعداد اولہ جنی شہیدمزددر .

بتون شرق مسئله سی یعنی بتون تورکیا امپراطور -
لغتك حیات و ممات مسئله سی پومانیایی بر المان نفرتك
بر قولى كهكنه ديكمز ديمش اولان آلمانیا دكلى ؟
بوكون بو پره نسیدن آیرلمایان ینه المانیادر .
بناءً علیه بزله نه المانیایه کووه نه بیلیرز ونهده باشقهنه !
بم فكرجه الماناری آ . ی . بك طانیدینی قدر کوسترمك
فرض محال اولارق ولوحقیقت بویه اولسه بيله اهل اسلام
ایچین مضردر .

بروقتار انکلیزلی ازیلی ، ایدی تورك و تورکیا محبی
کورپور و اوپله کوستربوردم . فقط انکلیزلردن کوردیکم
آجی آجی تجربه لر بکا اولکی کوسترشاریه ندامت واستغفار
ایتدیریور . بناءً علیه فکرجه ، آله قلم آوب اسلاماره
رهبرلك ایتك استیئارک ، اسلاماره سوبایه جککری سوز
آنجق شو اولمیدر :

مسلمانلر ! کیسه نك همت و معاونته استناد ایتمك
آنجاق کندی سیکزه و کندی قوتکزه : عقل و وجود
قوتکزه استناد ایدك !

بولماق ایسترسك مالتدن رها

بر حقیقتدر ، بوکا اول آشنا

کیسه دن امید امداد ایلمه

« ایس للانسان الاما سی ! »

بزم بر ضرب مثلزم وارر . « دوشه نك دوستی
اوله ماز . » بز خاك سفالت و اقراضه دوشمكه ایسه ك بزم
ایچین دوست بولمق ممکن دكلدر . بز معین ، متفق بولق
استه یورسق کندی کندی مزه معین اولم . بریمز دیکر مزله
متفق اولم . معلم و دیشدن طرناغه قادار مسلح براردویه ،
طولو بر خزینه مالک اولماقجه خارجدن دوست بوله ماز .
نه وقت بوناره مالک اولورسق او زمان متفقلر صاغدن ،
صولدن بزه دوغری قوشاقلردر .

« عشقه استعدادك اولسون دلربادن چوق نه وار . »

ای مسلمانلر ! خولیایی بر اقوب شورانی صورت
قطعیده بیلملی بزه که بز معارفمز ، صنایعمز ثروتمنز ،
انظاممز قالدقجه بزم خریطه مز آکلاشیلیمه جق برطرزده
یواش یواش سیلنه جکدر . فرض ایده لم آلمانیا امپراطور .

حمایه ایتمه سی ، بر سور و صاحبك ، قویونلری بیهله رکن
ایی بسانه سنه . چوق سود ویره سنه . صایلدینی ویا کلدیکی
وقت فضله ات ، فضله یاره چیقارمه سنه اهتمامی آ کدر -
یوریور . آلمانیا ، فاس حکومتی حمایه ایتدی . نتیجه ده
نه اولدی ؟ بول بول منافع اقتصادیه تأمین ایتدکدنصرکه
ینه فاسی فرانسه نك بجه استیلاسنه بر اقق اولدی .

بوكون استیلالرك الك مدھش و ذاناً الك معقول اولان
طریق شهبه مز و اشكاره ركه استیلاء اقتصادیدر .

آلمانیا ایسه بونده کال اصابتله هیچ بر رحم و تائی
کوسترمیور . اقوام موجوده آردسنده الك احق ، واک
زیاده صنایعمز بزه مسلمانلری بولیور . سودینی وقائی صاغدینی
بز مبارک اسلاماری اوقشایور ، حمایه ایدیور . باشقالرینك
تعرضندن صاقلایور . بزدرده « طائی سوز کولر یوزه بولانجه
نتیجه یه باقیاروق هر شیء اولدی بتدی صایورز . اگر بو
حال بزه دوام ایدجکمه پك فنا یایمش اوله جمنزدن خرمز
اولمیدر .

عجبا ! خبرمز وارمیدر ، فی یومنا هذا ارض فلسطين
سرایا بر آلمان مستعمره سی حالینی آلفده . مدھش برترار
یدله نفوسی آرنا آلمانیا ، مدھش بر تاقصه نفوسی
آزالماقده بولنان تورکیا اولکاسنی استعمار ایتك فکرنده در .

تشبث شخصیدن ، فکر صنعت و تجارتدن ، سرمایه
نقدی و علمیدن محروم بولنان تورکیا لیری ، « آلمانلر
مسلمانلاری کندیلرینه مساوی عد ایدرك اوکا کوره معاله
ایدرلر » سوزلریله آلمانلرک آغوشنه آتقی ، ظن ایدرم ،
مدھش بر نتیجه ویره جکدر . چونکه عرفان و مدنیتجه
یکدیگرندن سوپه پك فرقلی اولان عنصرلر یکدیگرینك
جوار و تماسنده یاشادقیری وضعیف طرفك قویدن امین
اولدینی وقت حاصل اولان نتیجه ضعیفك اقراضیدر . بو بر
حقیقت فیه درکه تاریخ ایتك هر صحنه سنه منظوردر .

آلمانلر ، مسلمان حکومتارینك استقلالنه تعرض ایتد

کاریده دوغری دکلدر ، ایشته « زنگبار حکومتی !

بو حکومتی محو ایدن و سلطانی بر مزار طاشنه تحویل
ایتدکدنصرکه (۱۸۹۰) سنه سنه مقاوله نامه ایله انکلیزیه
صانان آلمانیا دکلدر ؟

انی بوتون اور دوستی خدمت مزه تخصیص ایسه بیه بزی
قور اتارامز، چونکه جناب حق بزی قور تار مق استه بیور.
سبی : اونك قانون ازلی عدالتی بوکا مساعد دکدر .
« ان الارض برثا عیادی الصالحون . » بیور ارق .
کره ارضك آنحق چالیشقان اهل لیاقت قوللری ایچین
میراث اولدیغی فرمان بیور بیور . اونکچون قانون الهینك
داخنده بولنان آلمانلرک بزلری هر یرده کندیلرله مساوی
طایفه چقلری مسلمانلرک هر توری حقوق طبیعیه لرینی
تسلیم و تصدیق ایدمه چقلری بدیدارد .
هر حالده جناب حقك اکر بزویله دائما استعدادلی قوللرینه
کوهه نك طریق طومار مق - بوقادار کوزل مالکی بز
تیللردن آلوب استعدادلی قوللرینه ویرمه سی طبیعیدر .

بز مسلمانلرک غیر مسلمانلرک نسلله نه قدار کیریده قالمش،
طریق تمدن و تسورده نه قدار پیاده بولنش اولدیغیمزی
آکلاماق ایچین چوق اوزاقره کیشیوب تازه ، دلی قانلی
باغارستان قراللنك حدودی ایچیرینه کیرمک کافیدر .
فرانسجه بر ضرب مثل وار : « اقامت ایندکک یری
کوستر ، بن سنک نه قیراطده آدم اولدیغکی سوبله رم . »
مانده در .

بوقاعده ده تشمیل ایدیلرک دینه بیایر که برمانك نه
درجه عرفان و ترقیده بولندیغنی آکلاماق ایچین شهرلرینی
و شهرلرینك سوققارینی کورمک کافیدر .

بوکون صوفیه ده (بوریس جاده سی) اسمیه برجاه
آجیایور . طولی نه قداردر این بیایورم فقط کنیشاکی
تمام آلتش متره در . بز قوجه دارالخلافه مزده اوتوز متره
کنیشلکنده اون متره طولنده بر جاده کوستر بیایر یز . ۴
آلتی یوز بوقدر سنهک بر دولت صاحبی بز . نیچین بزده
منتظم بولاریق ؟ چونکه قاعلیت مدنیه مزک مرتبه هیچیسی
کنیش بولره الکتریک تراموا یارینه ، تافونار ، مکتوبلری ،
تصبیق ایدلش هوا سایه سنده تاغراف سرعتله سوق ایدن
پوسته مؤسسه لرینه احتیاج عاجل حسن ایندیر ماهش و ایند .
بره بیور .

بولدن بش کون اول بشکطاشده بر دوستمه بر مکتوب

کوندردم . بشنچی کونی کندبسنی کوردم . آنحق ایکی
کون اول مکتوبی آلمش اولدیغنی سوبله دی . دیمک ، که
بر مکتوب استانبولدن بشکطاشه کیتمک ایچین اوج کون
لازم . دیگر طرفدن و یانه به کوندر دیمک بر مکتوبک جوابی
یدنجی کون آلدوم . دیمک استانبولدن و یانه به کیتمک ایچین
اوج کون . استانبولدن بشکطاشه کیتمک ایچین ده اوج کون !
پوسته ناظری کیم ایسه آرتق بر آزانصاف ایتمین !

دیوان یولنده باب ضبطیه جوارنده کی پوسته شعبه سینه
کیتیم . آلمده بوللانمش بر مکتوب واردی . مأمور افندی
دها لویقوسنی ترک ایدوب شعبه بی آحق لطفنده
بولنما مشدی . ساعت آلافرانغه سکیز بوجوق راده لرنده
ایدی . اوراده بلکه بر چارکدن زیاده بکله دم . بر چوق
مدنی ملترک مملکتلرینی کورمش اولدیغمدن بن بوحالک
اوکنده نه قدار مضطرب اولدوم . اونی یالکیز بن بیلیرم .
آجام ! شورایه بر پوسته شعبه سی یایلمس . پک اعلا !
فقط نه دن بر طرفنه مکتوب آتیلا چاق بردلیک یایلما مش .
نه بن بر پوسته صدوغی قورنولما مش .

بوجز بیایدن ده آکلاشیایور که بزلردها آلمانلرک تقرب
ایدرک اونلرله بر نخسته نك اوزرنده یورورلک درجده
دکیز . اونکچون آ . ی . بک قارداش مزدن رجامز شودر که
آمان ! بزلری آلمانلرک محبت ایتمیه اونلرک آغوشنه آطلما یه
وعظ و نصیحتده بولماسون . بز شمعدیلک کنیدی کنیدی مزه
حرمت ایدوب آلمانلرک فعالیتله چالشرق آلمانلاری کنیدی
مزدن اوزاق بولندیرمه یه توصیه ایتمسون . البته بزده آلمانلرک
فعالیتی اولانجه ، آلمانلر بزلری کندیلرینه ، مساوی عد ایتمسون
ایتمسون اعمیتی بوقدر . بزلر البته اولانلرله مساوی اولورز .
بیم بوسوزلرمدن چیقارلمه سی لازم و مصیب اولان نتیجه
شودر : حقیقی و بیدار دوستاق ، منفعت متقابل اوزرینه
مؤسدر .

بوکونه قدر آلمانلرک دوستنای بز پک بهالی یه مال
اولدی . « بغداد شومندوفر » امتیاز نامه سنده آلمانلرک
خاقان سابقدن ایسته مش و بزدن آلمش اولدیغنی منافع
اقتصادیه نك نه قدر بی رحمانه اولدیغنی میدانده در .

احوال سیاسی عالم آز چوق دکشمکه منطق و حقائق
ناسته دکشمه یی یا ؟

علمائے عالم اسلامدن بی خبر اولدقاری حالده یینه عنادرلنده دوام ایدوب اوکرتمک ایستیمورلر موقع انتقاد و مؤاخذیه چکدیکم علما حقتده حاشا! برغرضم یوقدر. مقصدمن امت اسلامیهنک کرفنار اولدینی مرضی تدقیق و تشخیص ایله اسباب تفهقر و انقراضی بولق و کوسترمک ایسترم. مساحات علمایی بو تفهقر و انقراضک اسباب اسلایه سی بولدیغیم ایچون — و حقیقت حالی کوردیکم و بیلدیکم کی سولیک دایما کندیجه بر وظیفه بیلدیکمدن — سولیکدن چکمام .

علمائیمک مساحتیندن دیکدیرکه مسیونرلر ممالک اسلا- میهده کیتدیکجه تکثر ایدیورلر ؟ مساحات علما نتیجه سی اولارق اسلامارک قیلارنده اولیه بیوک جریحهلر آچامشدرکه سنین عدیده نداویسی ایله اوغراشورسه شفا پذیر اولهمن. آرتیق صدهه کچم :

ممالک اسلامیهده بیوک بر رول اوینایان پروتستانت مسیونرلرینک اسلاماره پک بیوک جهت شعولی اولدیفندن آنلر حقتده بیلدیکمی سردایله انظار قارئین کرامه و بالخاصه علمای محترمه منک پیش ملاحظه لرینه وضع ایدمک . باقیم اویموقده بولندقاری خواب غفلتدن اویناه جقارمی ؟ پروتستانت مسیونرلرینک مقصدلری دینلرینی بتون دنیاده و بالخصوص بلاد اسلامیهده نشر ایتمک و دنیایی پروتستانت یامقدد . بونلرک زعمارنج طهسان سنه صکره بتون دنیا پروتستانلنی قبول ایدمکچلریمش ! [*] بونلر عادتاً عالم نصراینک شرقی ، غربی برمحور، مرکز لری کیدر. مسیونرلر ییوزنده تخم نصرانیت اکیمش برقاریش بر براقه مشدرلر دیرسهک پکده مبالغه ایتمش اولماز ، ارض فلسطین ، مصر ، بیروت ، آستانه کی قلیکاه اسلامدن معذور موافقه وجوده کتیریمش اولدقاری مکاتب جسمیه ایستدکاری فکری ، روحی شرقیلره نفخ ایدیورلر ، مسیونرلر پروتستانلنی نشر و تعمیم ایتمک ایچون الک زیاده مکتب لری مناسب کورمشار . و بومکتیار سایه منده مقصدلرینه واصل اولمقدد بولتمشاردر . بودارالعلوم لری هر نه قدر ممالک شرقیه و اسلامیه ایچون لازم مقدار سیوز [*] پروتستانلرک واسطه نشر افکاری اولان انگلیزجه برسالهده بولجه محردر .

مشهور قوماتدان و محارب لردن بری برای فتح بردشمن ساحلنه چیقدینی وقت عسکرنده رجعت و دوناییه النجا امید قالمیهرق یا اولوم ! یا غلبه دیدیرتمک ایچین کندی کیلارینی باقشمار دی . بزم ایچین شمدی بویه باعایه یعنی تخلیص حیات خصوصنده بتون اطرافک یاردیمندن قطع امید ایدرک یا لکیز کندی سعی و قوتونه کندییزی بومبار . زهکاه حیاته ایلری به خطوه انداز اولیه باقم .

زه بر فائده تأمین ایدهک اولان آلمانیه ایکی فائده ارزان ایدم . فقط بره مقابل اونو ویرمک آتجق سخنی الهی ایله قابل تألیف بر شیمه احسان پروری رکه بزم کی فقرای عبادک کار معقولی اولهمن .

ه . ت .

ممالک اسلامیهده پروتستان مسیونر لری

تأسف و تلافی اولنهجق حالاتدن بریدرکه ممالک اسلا- میهک هر هانکی بر طرفته کیدهک اولورسهق اخوان دینزک بر تذبذب و خرابیده بولندقاری کوره جکیز . و پک متأثر اوله جقز . اوت ! متأثر اولیورز . فقط هیچ بر وقت او زواللاری تخلیص ایچون بذل مساعی ایتمیورز . بز ، متضرر اولدیغیمز جهت لری بر بریمزه تقصیمه مکلف اولدیغیمز حالده اهل ایدوب اختیار خاموش ایدیورز . حالبوکه بویه اولما یز . هر هانکی بر جهندن متضرر او ایورسهق او مضرتی دفع و ازاله ایتمک چالشمایز . هر مسلم اخوان دینی یورومکده بولندینی طریق مظالمدن تخلیص ایله شاهراه نور ترقیه س-وق ایتمک مجبوردر . مجبور دکاسه بویه وجداناً مکلفدر .

هر جهته دوچار تفهقر اولان اسلاماری بولندقاری مرکز دین تخلیص ایله اوج اعلا ی رقیاته سوق و ا-ماد ایدهک یا لکیز علمائین اولدینی حالده وظیفه لرینک نه قدر مهم و نه قدر مقدس اولدینی تقدیر ایدوب ایچانجه حرکت ایتمه مشار و ایتمک نیتنده بولمیورلر . ایسته اسلامارک حال تذبذبده بولملرینک یکانه سبی !